

EOAK/3269/2024, Avgörande 24.6.2025, Behandling av uppsägningsanmälan i stadsstyrelsen i Lovisa stad

STST 08.09.2025 § 308
113/01.01.05/2024

Beredning

Tf förvaltningsdirektör Jarmo Metsävainio

Den klagande begärde att stadsstyrelsen i Lovisa stads förfarande i behandlingen av stadsdirektörens uppsägningsanmälan undersöks.

Biträdande justitieombudsmannens bedömning

Lovisa stadsdirektör anmälde 29.1.2024 att han skulle säga upp sig från tjänsten som stadsdirektör. Stadsstyrelsens ordförande och stadsdirektören undertecknade 2.2.2024 handlingen "avtal om upphörande av arbetsplikt" (nedan "handlingen").

I handlingen konstateras det följande:

"De undertecknade har i samförståelse avtalat följande om hur man kommer att sköta stadsdirektörens tjänst:

Stadsdirektören befrias från arbetsplikt från och med 1.3.2024. Stadsdirektören kommer att vara tjänstledig från och med 17.2.2024, och då, börjande från samma tidpunkt, stadsdirektörens uppgifter tas över av en tjänsteförrättande stadsdirektör.

Villkoren av stadsdirektörens tjänsteförhållande, så som lönen och förmånerna under uppsägningstiden samt rätten till semester, bestäms under tjänsteförhållandet enligt direktörsavtalet och AKTA. Av tydlighetsskäl konstateras att stadsdirektörens ackumulerade semesterdagar per 30.5.2024 räcker till en semester 17.2–2.5.2024. Under 3.5–30.5.2024 betalas ändå lönen och förmånerna fram till 30.5.2024 i enlighet med direktörsavtalet. Också av tydlighetsskäl konstateras att grunden för arbetspliktens avslutning inte är ett arbetsplikts uppsägnings- eller upplösningförfarande som arbetsgivaren har börjat och inte heller ett suspenderingsförfarande, utan arbetsplikten avslutas för att stadsdirektören har själv sagt upp sig från tjänsten och går över till en annan arbetsgivarens anställning."

Stadsstyrelsens ordförande framlade handlingen under stadsstyrelsens sammanträde 5.2.2024 under ärende § 40 "uppsägelse av stadsdirektören och beviljande av avsked", under vilket syftet var att besluta om framläggandet av ärendet till behandling av stadsfullmäktige som ansvarar för tillsättandet av stadsdirektör samt att föreslå att stadsfullmäktige beviljar stadsdirektören avsked från tjänsten så att tjänsteförhållandet upphör 30.5.2024. Enligt protokollet beslutade stadsstyrelsen "att foga till ärendet den bilaga som gäller avtalet angående stadsdirektörens tjänsteledighet och årssemestrar, 2.2.2024".

Enligt den klagande överskred stadsstyrelsens ordförande sina befogenheter då hon undertecknade med stadsdirektören den ovan nämnda handlingen.

Biträdande justitieombudsmannens tolkning i ärendet

Handlingarna och utredningen som gavs i ärendet är motstridiga vad gäller det vad det varit fråga om med handlingen i fråga. Av handlingarna framgår inte om stadsdirektören beviljats avlönad tjänsteledighet eller om det rör sig om ändring av tjänsteutövningsskyldigheten eller om han annars frigivits från sin tjänsteskyldighet under uppsägningstiden. Jag anser de uppgjorda handlingarna vara därför oklara. Jag anser också rubriken avtal för handlingen som uppgjorts med stadsdirektören vara delvis vilseledande, för i handlingen har det nedtecknats frågor som tillhör arbetsgivarens arbetsledningsrätt, så som fastställande av tidpunkten för när semester börjar. Även bestämmandet av tjänsteuppgifter hör till arbetsledningsrätten till den del som det inte på bindande sätt bestämts om uppgifterna i kommunallagen eller kommunens förvaltningsstadga och också bestämmandet om tjänsteledighet hör till arbetsgivaren.

I 23 § i lagen om tjänsteinnehavare i kommuner och välfärdsområden föreskrivs det om ändring av tjänsteutövningsskyldigheten. Om tjänsteinnehavarens uppgifter ändrar väsentligt ska man fatta ett överklagningsdugligt beslut om ändringen av tjänsteutövningsskyldigheten.

Den biträdande justitieombudsmannen anser handlingen som uppgjorts tillsammans med stadsdirektören 2.2.2024 och stadsstyrelsens protokoll 5.2.2024 § 40 vara oklara till den del att det av dem inte tydligt framgår vad det är fråga om i ärendet. Jag fäster Lovisa stads uppmärksamhet vid klarheten av handlingar, så att man även i efterskott kan reda ut vad det varit fråga om i ärenden.

Kommunallagen innefattar inte regleringar om till vem beslutsfattande i frågor som gäller stadsdirektörens tjänsteförhållande hör. Det finns inte heller separata bestämmelser i Lovisa stads förvaltningsstadga om frågor som gäller stadsdirektörens tjänsteförhållande. Enligt direktörsavtalet som ingåtts med stadsdirektören godkänner stadsstyrelsens ordförande tidpunkterna för stadsdirektörens semestrar. Enligt 45 § i Lovisa stads förvaltningsstadga är det stadsstyrelsen som har befogenheter att besluta om personalfrågor till den del befogenheterna i personalfrågor inte regleras i lag eller i förvaltningsstadgan.

Däremot framgår det inte klart av Lovisa stads förvaltningsstadga eller direktörsavtal hurdana arbetsledningsrelaterade bestämmelser stadsstyrelsens ordförande eventuellt haft rätt att ge åt stadsdirektören och om stadsstyrelsens ordförande kunnat nyttja arbetsledningsrätt genom att befria stadsdirektören från sina tjänsteuppgifter.

Utifrån detta anser jag att det vore ha varit bättre att framlägga ärendet stadsstyrelsen för beslutande beaktande att även befogenheten att besluta om ändring av stadsdirektörens tjänsteutövningsskyldighet och om beviljandet av avlönad tjänsteledighet hört till stadsstyrelsen. Det att ärendet framlagts stadsstyrelsen till kännedom motsvarar inte det att stadsstyrelsen skulle ha beslutit om ärendet.

Åtgärder

- Den biträdande justitieombudsmannen delger Lovisa stad om sin uppfattning av förfarandets felaktighet.
- Med detta syfte skickar jag en kopia av mitt detta beslut till Lovisa stad.
- Den biträdande justitieombudsmannen har dessutom på eget initiativ beslutat reda ut Lovisa stads förfarandesätt i samband med inlämnandet av avvikande mening utifrån en tilläggsutredning som en ledamot i stadsstyrelsen skickat i detta ärende. Jag skickar i ärendet en separat begäran om utredning till Lovisa stad.

Bilaga
Beslut av riksdagens biträdande justitieombudsman

Föredragning	Stadsdirektör Tomas Björkroth
Förslag	Stadsstyrelsen antecknar riksdagens biträdande justitieombudsmans avgörande EOAK/3269/2024 till kännedom och skickar avgörandet även revisionsnämnden till kännedom.
Beslut	Antecknades för kännedom: Arja Isotalo anmälde jäv och avlägsnade från sammanträdet klockan 21.37. I stället för henne trädde ersättare Jari Kekkonen, som deltog i behandlingen klockan 21.39–22.57. Kekkonen avlägsnade sig och Arja Isotalo återvände till sammanträdet klockan 22.59. Petri Hakasaari anmälde eventuellt jäv och avlägsnade sig från sammanträdet klockan 21.37. Petri Hakasaari återvände till sammanträdet klockan 22.59. Samuel Kauppi avlägsnade sig från sammanträdet klockan 21.42. Diskussion: Paus klockan 22.24–22.32. Beslut enligt förslaget.